

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 127

mun. Chișinău

22 august 2025

Vladislav GORCEAC, inspector de integritate principal a Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților, inițiat în privința dlui Usatii Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți, IDNP XXXXX, născută la XXXXX, domiciliat în XXXXX ,

A STABILIT:

La data de 29.04.2025, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare Autoritatea), a fost înregistrată sesizarea cu nr. 4966, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr.132/2016), a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Sesizarea repartizată în sistem, vizează controlul respectării regimului juridic al incompatibilităților de către, ex-viceprimar al municipiului Bălți.

În textul sesizării se invocă dl Usatii Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți în perioada **08.02.2024 - 28.03.2024** a cumulat funcția de demnitate publică cu activitatea remunerată în cadrul Consiliului de Administrare al ÎM „ Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

La 23.05.2025, în conformitate cu prevederile art. 31, 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 94, în privința dlui Usatii Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilității. Ori, la etapa verificării prealabile, inspectorul de integritate a atestat aparența încălcării regimului juridic al incompatibilităților de către dl Usatii Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți și concomitent Președinte al Consiliului de Administrare al ÎM „ Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

Prin scrisoarea nr. 04-09/4625 din 27.05.2025, expediată la adresa electronică indicată în Declarația de avere și interese personale, dl Usatii Alexandr, a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de

Integritate, scrisoarea fiind recepționată, fapt confirmat prin materialele cauzei. Totodată despre inițierea controlului a fost informat și petiționarul prin scrisoarea expediată la 27.05.2025.

În conformitate cu prevederile art. 20 și art. 37 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a consultat și extras date din sistemul informațional automatizat „ACCES WEB”, a solicitat Primăriei mun.Bălți (*solicitarea nr. 04-09/4899 din 04.06.2025*), ÎM „ Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” (*solicitarea nr. 04-09/4891 din 04.06.2025*) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Studiind materialele acumulate la dosarul de control, inspectorul de integritate reține următoarele circumstanțe relevante cazului:

Potrivit deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 6/54 din 30.06.2023, dl Usatfi Alexandr a fost numit în funcția de viceprimar al municipiului Bălți.

Conform deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 1/39 din 08.02.2024, a fost aprobată componența nominală a Consiliului de Administrație al ÎM „ Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, iar în calitate de președinte al Consiliului de Administrație a fost desemnat dl Usatfi Alexandr, viceprimar al municipiului Bălți.

Potrivit deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/1 din 28.03.2024, mandatul de viceprimar al municipiului Bălți a dlui Usatfi Alexandr a încetat înainte de termen, ca urmare a depunerii cererii de demisie.

Prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 9/25 din 18.12.2024, dl Usatfi Alexandr a fost destituit din funcția de președinte al Consiliului de Administrație al ÎM „ Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

La caz, inspectorul de integritate reține că, obiect al controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților îl constituie chestiunea privind nesoluționarea situațiilor de incompatibilitate.

Ori, se consideră încălcare a regimului juridic al incompatibilității situația de nesoluționare a incompatibilității, sau situația de soluționare tardivă, peste termenul prevăzut de lege a incompatibilității. Soluționarea incompatibilității peste termenul prevăzut de lege echivalează cu nesoluționarea incompatibilității și comportă aceleași consecințe de ordin juridic.

În speță, analizând materialele acumulate în cadrul procedurii de control, inspectorul de integritate constată încălcarea regimului juridic al incompatibilității prin nesoluționarea în termenul prevăzut de lege, de către dl Usatfi Alexandr a situației de incompatibilitate din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 16 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), *Subiectul declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.*

Subsecvent, art. 12 din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (în continuare Legea nr. 199/2010) stipulează că, *situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia.*

Iar potrivit art. 84 alin. (1) al Legii nr. 436-XV din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (în continuare Legea nr. 436-XV/2006), *președintele și vicepreședintele raionului, guvernatorul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, președintele și vicepreședinții adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut*

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

juridic special, președinții comisiilor permanente ale adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, primarii și viceprimarii, pe parcursul mandatului lor, nu au dreptul să dețină alte funcții retribuite sau să cumuleze o altă funcție, prin contract sau acord, în întreprinderi străine sau întreprinderi și organizații mixte, în întreprinderi, instituții și organizații cu orice formă de organizare juridică, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

La caz, inspectorul de integritate reține că, în conformitate cu prevederile normei de drept enunțate, viceprimarii, pe parcursul mandatului lor, nu au dreptul să dețină alte funcții retribuite, sau să cumuleze o altă funcție, prin contract sau acord, în întreprinderi străine sau întreprinderi și organizații mixte, în întreprinderi, instituții și organizații cu orice formă de organizare juridică, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

În această ordine de idei, inspectorul de integritate observă că, dl Usatfi Alexandr, deținând mandatul de viceprimar al municipiului Bălți începând cu data de 30.06.2023, concomitent, începând cu data de 08.02.2024 deține și calitatea de președinte al Consiliului de Administrație al ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

Corespunzător, inspectorul de integritate conchide că, în speță, subiectul declarării, dl Usatfi Alexandr, în calitate de viceprimar al municipiului Bălți, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, prin deținerea unei funcției retribuite în întreprinderea municipală, în speță fiind și întreprindere subordonată municipalității, și nu a soluționat, chestiunile privind incompatibilitatea în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, în conformitate cu normele de drept enunțate.

În vederea asigurării dreptului la apărare, la 31.07.2025, prin demersul nr. 04-09/6954, dlui Usatfi Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți, i-a fost solicitat punctul de vedere pe marginea obiectului controlului.

Iar, la 14.09.2025, suplimentar la 18.09.2025, în cadrul Autorității, cu nr. 9354 și respectiv nr. 9396, au fost înregistrate explicațiile dlui Usatfi Alexandr, în care a menționat următoarele: „... 08 февраля 2024 года решением Совета муниципия Бэлць, по предложению примара XXXXX, я был избран председателем Административного совета муниципального предприятия «ДРСУ». В связи установленной законодательством несовместимостью указанной должности с должностью заместителя примара муниципия, мной было принято решение о сложении полномочий заместителя примара.

О данном решении я уведомил примара муниципия Бэлць XXXXX в устной форме. В соответствии с положениями законодательства, прекращение полномочий заместителя примара относится к исключительной компетенции муниципального Совета.

В этой связи примар рекомендовал мне подать письменное заявление об увольнении с должности заместителя примара за несколько дней до очередного заседания Совета.

28 марта 2024 года состоялось заседание муниципального Совета, на котором моё заявление было рассмотрено и принято соответствующее решение о прекращении полномочий. Иная предусмотренная законом процедура увольнения заместителя примара в 30-дневный срок отсутствует...

...08.02.2024 решением Совета мун. Бэль, по предложению примара XXXXX, я был избран председателем Административного совета МП «ДРСУ».

Понимая наличие юридической несовместимости с должностью заместителя примара, я принял решение об увольнении с занимаемой должности зам. примара **и в устной форме проинформировал об этом примара** мун. Бэль XXXXX.

Вместе с тем, увольнение заместителя примара относится исключительно к компетенции муниципального Совета. Именно поэтому примар рекомендовал мне подать письменное заявление об увольнении за несколько дней до следующего заседания Совета. Заседание Совета состоялось 28.03.2024, на котором моё заявление об увольнении с должности заместителя примара было рассмотрено и принято к сведению.

Следует подчеркнуть, что иной законной увольнения заместителя примара в течение 30 дней законодательством не предусмотрено.

Согласно Закону № 436 от 28.12.2006. «О местном публичном управлении»:

1) ст. 3 закрепляет, что органы местного публичного управления обладают автономией в принятии решений и действуют в пределах своей компетенции в соответствии с законом.

2) ст. 16 устанавливает порядок созыва заседаний местного совета: очередное заседание проводится один раз в три месяца; внеочередное заседание может быть созвано только по менее трети советников. Исключение составляют лишь чрезвычайные ситуации (стихийные бедствия, катастрофы и т.п.), когда совет может быть созван незамедлительно.

Таким образом, соблюсти процедуру рассмотрения моего увольнения в 30-дневный срок объективно не представлялось возможным из-за особенностей действующего законодательства о местном публичном управлении.

В данном случае ситуация правовой коллизии была урегулирована надлежащим образом, в строгом соответствии с нормами законодательства и принципами добросовестности. ”

În speșă, analizând explicațiile din Punctul de vedere prezentat, prin prisma dreptului discreționar și a liberei convingeri la aprecierea faptelor existente, în coroborare cu cadrul normativ relevant, inspectorul de integritate reține următoarele.

La caz, subiectul declarații, prin punctul de vedere prezentat, a recunoscut că cunoaște prevederile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, care, în calitate de lege specială, reglementează atât domeniul de activitate al administrației publice locale, domeniu în care își are activitatea de bază subiectul vizat, cât și incompatibilitățile legal stabilite, inclusiv starea de incompatibilitate prin deținerea funcției de viceprimar cu oricare funcție remunerată.

Mai mult, inspectorul de integritate reține că subiectul controlului invocă că, a întreprins măsuri privind eliminarea situației de incompatibilitate, **informând verbal** primarul despre situația creată iar încetarea stării de incompatibilitate nu a depins de voința sa.

În această ordine de idei, potrivit art. 12 alin. (3), (4) din Legea nr. 199/2010, *situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen. Dacă demnitarul nu va întreprinde acțiuni în vederea eliminării incompatibilității, iar starea de incompatibilitate este constatată prin actul de constatare rămas definitiv, mandatul acestuia va înceta înainte de termen, în condițiile art. 22. În cazul în care încetarea situației de*

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

incompatibilitate în termenul specificat la alin. (3) nu depinde de voința demnitarului, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

În speță, inspectorul de integritate observă că, potrivit normei de drept enunțate, coroborată cu starea de fapt constatată, subiectul declarării, în calitate de viceprimar al municipiului Bălți, nu a întreprins acțiunile legale necesare și în termenul legal stabilit în vederea eliminării incompatibilității, careva acte/cereri oficiale de demisie nu au fost prezentate.

Ori, pe lângă faptul că, este inimaginabil faptul că desemnarea dlui Usatîi Alexandr în calitate de președinte al Consiliului de administrare a întreprinderii municipale a avut loc în lipsa unui acord din partea sa, chiar și verbal, la etapa de pregătire și avizare a proiectelor corespunzătoare a deciziilor Consiliului municipal Bălți, subiectul vizat putea să-și exprime acest dezacord și în cadrul ședințelor Consiliului municipal Bălți, în procesul examinării și aprobării proiectelor enunțate, viceprimarii, din oficiu, obligatoriu fiind prezenți la ședințele Consiliului municipal.

Inspectorul de integritate observă că, subiectul controlului, dl Usatîi Alexandr, în calitate de viceprimar al municipiului Bălți, nu a întreprins măsurile legale obligatorii în termenul prevăzut de lege, care puteau fi una din cele două legal posibile și anume:

1. Depunerea unei cereri către autoritatea competentă – Consiliul municipal Bălți, privind demisiile din calitatea de președinte al Consiliului de Administrare a Întreprinderii Municipale.

2. Depunerea unei cereri, **în termen**, către autoritatea competentă – Consiliul municipal Bălți, privind demisia din calitatea de viceprimar al municipiului Bălți.

Și anume asemenea cereri, cu un conținut expres și clar, depuse în termen de o lună și adresate către autoritatea decidentă, Consiliul municipal Bălți, puteau, în virtutea art. 12 alin. (3) din Legea nr. 199/2010, să servească ca probe precum că subiectul controlului a întreprins, cu bună-credință, acțiunile de eliminare a acestor situații de incompatibilitate, iar autoritatea decidentă, sau a refuzat în soluționare, sau a tergiversat soluționarea cererilor.

Însă, în speță asemenea probe nu au fost prezentate.

Astfel inspectorul de integritate reține că, dl Usatîi Alexandr, în calitatea deținută de viceprimar al municipiului Bălți, este obligat să cunoască legislația pertinentă, inclusiv și reglementările situațiilor de incompatibilitate. Mai mult, este obligat să cunoască instituțiile competente a soluționa anumite cereri ce țin de domeniul ei de activitate.

În acest sens, inspectorul de integritate apreciază critic și respinge ca neîntemeiate argumentele invocate în Punctul de vedere a subiectului vizat, precum că a informat primarul în formă verbală despre starea de incompatibilitate în care se află, dl Usatîi Alexandr este obligat să cunoască care anume autoritate este competentă și decidentă pentru asemenea cereri.

Astfel inspectorul de integritate conchide că, era obligația subiectului controlului, dlui Usatîi Alexandr, în calitate de viceprimar, de a respecta obligațiunea stipulată în art. 12 alin. (4) lit. din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică privind soluționarea chestiunilor privind incompatibilitățile, anume prin depunerea unor cereri către autoritatea competentă a decide pentru asemenea cazuri, Consiliul municipal Bălți și în termenul legal stabilit, adică în decursul unei luni din momentul apariției acestora, obligație care, însă, nu a fost executată.

Mai mult, inspectorul de integritate reține că, în situația în care dl Usatîi Alexandr, în calitate de viceprimar, nu avea cunoștințe suficiente, sau avea dubii asupra unor acțiuni și soluții privind domeniul de incompatibilitate, era în drept, în temeiul prevederilor art. 7 alin.

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(3)lit. g) al Legii nr. 132/2016, să solicite opinia consultativă a Autorității Naționale de Integritate, oportunitate care asemenea nu a fost valorificată.

Corespunzător, generalizând cele menționate în circumstanțele expuse, inspectorul de integritate constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dl Usatfi Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți.

În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. b din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Conform art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin.(1) lit.b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceeași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunii sub formă de privare a persoanei de dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

Această concluzie derivă din prevederile art. 29 din Codul administrativ, care statuează că orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

La caz, inspectorul de integritate observă că, potrivit informațiilor accesate prin intermediul SIA "e-Integritate", "Dosare pe același subiect", nu s-au depistat sesizări, sau controale desfășurate anterior pe numele dlui Usatfi Alexandr, astfel se atestă caracterul unitar al abaterii.

În cadrul prezentului control, inspectorul de integritate nu a putut determina numărul de persoane afectate și mărimea prejudiciului material cauzat.

Generalizând cele expuse, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin. 2 din Legea nr.132/2016 și anume de prejudiciul adus interesului public, natura abaterilor, ținând cont că dl Usatîi Alexandr este la prima verificare la aspectul respectării regimului juridic al incompatibilității, nu se atestă necesitatea de a o decădea din dreptul de a mai exercita orice funcție menționată la art.3 alin.(1) din Legea 133/2016.

Pentru abaterile comise, în privința acesteia urmează a fi aplicată sancțiune contravențională conform Codului Contravențional (art.313/4 lit.a Cod contravențional).

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, de către dl Usatîi Alexandr, ex-viceprimar al municipiului Bălți în condițiile prezentului Act.

2. Se aduce la cunoștința dl Usatîi Alexandr actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Centru, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4.

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de Integritate**

Vladislav GORCEAC